
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hørby Børnehus

2023

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Følgende emner har vi haft særligt fokus på

- Børnesyn
- Struktur og forudsigelighed i hverdagen
- Det fysiske læringsrum
- Måltidet
- Selvhjulpethed

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan

også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

På vores p-møder, som vi afholder hver 5. uge, har vi altid emner / temaer på, som tager afsæt i børnehushets pædagogiske praksis, og som lægger sig op af den pædagogiske lærerplan. På de fleste møder relaterer tematikken til KVALID. Vi bliver nysgerrige på et bestemt læringsmiljø, en daglig rutine eller et barn/ børn i udsatte portioner.

Vi får sammen øje på noget, der giver unødigt kaos, ikke er forudsigeligt for børn eller voksne, udfordrer børn i udsatte portioner eller skaber unødigt utryghed.

Vi bliver enige om et enkelt emne, som vi vil dykke ned i, og afsætter tid, og finder frem til hvem der gør hvad. Vi bruger som oftest observationer, video eller samtale med børn.

Vi undersøger på, og bliver nysgerrige på hinandens observationer, og har en fælles dialog om, og giver forslag om eventuelle ændringer i praksis. Vi bruger forskellige dialogværktøjer, så vi på den måde sikrer at alle kommer til orde.

Vi øver os på aktionslæring.

På det næstkommende P-møde eller stuemøde finder vi frem til om vi skal ændre eller hvad vi skal ændre, f.eks. har vi efter en nysgerrighed og en periode med observationer givet børnene faste pladser, og indført gumletid i 7 min ved middagsmåltidet.

Vi er hele tiden observerende på om de ændringer vi har lavet, skaber mening for børnene og den givne børnegruppe, som ændres over tid.

Vi øver os på at "sidde på vores hænder" og ikke ændre vores praksis, før vi har data, vi kan gøre det ud fra.

Vi arbejder med selvreflektering på den måde at vi sammen finder nye måder og metoder, for at justere os ift. det enkelte barn.

Vi arbejder med at skabe psykologisk tryghed der nødvendigvis må være tilstede for at vi "tør" udfordre hinanden på den pædagogiske praksis, og derved også kan justere os i.f.t. børnene og hinanden.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

I læreplanen har vi nedskrevet at vi ud fra iagttagelser af læringsmiljøet og rammerne, set gennem KVALID, har brug for at **at blive klogere på læringsmiljøet inde og ude**

På pædagogisk dag i 2022 var der fokus på "Det pædagogiske læringsmiljø" her påbegyndte en proces op hvor der blev arbejdet med 2 læringsmiljøer – et inde og et ude

Vi blev nysgerrige på, og observerede og spurgte børnene hvilke rum børnene helst valgte og hvorfor, og hvilke legetøj og materialer de valgte. Efterfølgende lavede vi nye læringsmiljøer, med tydelige fotos af "hvad kan man her" og tydelige billeder på kasser af indholdet.

Det er vigtigt for os at have et dynamisk læringsmiljø, der hurtigt kan ændre sig efter børnegruppens behov, og vi evaluerer løbende på P-møder med brug af KVALID s.4-6

I uderummet blev der også igangsat en proces, idet pædagogerne havde et ønske om, at lave flere dynamiske læringsmiljøer på legepladsen. De arbejdede sig frem til at skabe et butiksmiljø, tog børnene med på råd, og det resulterede i en masse træskilte som børnene var med til at skrive og tegne på. Det blev til mange forskellige skilte med overskrifter som købmand, frisør, hospital, bager, skole m.m.

Børnene måtte selv bestemme, hvor de ville hænge skiltene, og udviklede mange forskellige lege, med butikken som udgangspunkt, nogen gange uden voksne og andre gange med voksne.

Lege der udviklede sig og forblev gennem hele sommeren med stor mulighed for at udvikle sig ud fra børneperspektivet KVALID 4 og 13

På vores p-møder der afholdes hver 5. uge har vi temaer på der lægger sig op ad den pædagogiske lærerplan og den pædagogiske praksis. På de fleste møder relaterer tematikken sig til KVALID.

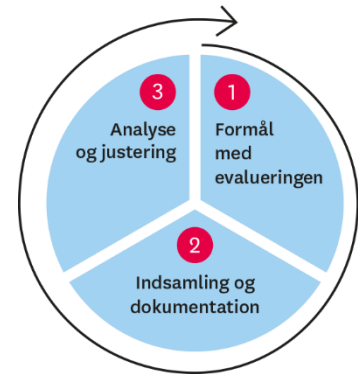
Vi undersøger på, og bliver nysgerrige på hinandens observationer og har fælles dialog om og forslag om eventuelle ændringer i praksis. Vi bruger forskellige dialogværktøjer, så vi på den måde sikre at alle kommer til orde.

Vi genbesøger temaet ved de næste P-møder, for at sikre at processen er i gang, og undersøger på hvor vi er, og hvad næste skridt er.

På P-møder og pædagogiske dage arbejder vi med børnesyn ud fra Bo Hejlskovs bog ” adfærdsproblemer i vuggestuen og børnehaven ” vi tager emner op der refererer til aktuelle udfordringer fra dagligdagen

At arbejde med børnesyn betyder i praksis, at vi arbejder med at justere os til det enkelte barn, f.eks. hjælper vi et barn i affekt med at nedjustere nervesystemet, og anviser andre handlemuligheder med respekt for børnenes følelser.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

Middagsmåltidet.

Alle børn kom ind på stuen på samme tid, støjniveau meget højt, kaotisk stemning, de voksne kendte ikke deres roller eller var fraværende. Børnene havde mange konflikter, og særligt de børn som var i udsatte positioner havde det svært, de gemte sig, slog på andre børn eller blev meget kede af det og utrygge.

Der var ingen forudsigelighed i situationen, ingen piktogrammer eller på anden måde guidning til børnene

Vi blev nysgerrige på og begyndte at observere på situationen, og fandt frem til at der var meget konflikt forbundet med manglende voksenguidning, manglende struktur og forudsigelighed, højt støjniveau, børnene skulle selv finde et sted at sidde.

>Skriv her<

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi observerede i en periode, hvad vi fik øje på, og nedskrev det.

Vi lavede børneinterviews og spurgte hvordan de synes det var at komme ind fra legepladsen for at spise, var der noget der var rart? var der noget der ikke var rart?

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi blev meget opmærksomme på betydning af at kunne ændre på daglige rutiner og læringsrum, det blev tydelig for os at trivsel og udviklingsmuligheder bliver højnet af at observere og herefter at ændre og justere i læringsrummet.

Vi er ikke i tvivl om at ved at have været nysgerrige og have ændret på vores middagsrutiner har vi været med til at skabe en langt bedre rutine, hvor børnene i højre grad kan lykkes, og få succes.

De voksne har bedre mulighed for at se det enkelte barn, og være med til at udvikle det socialt og sprogligt og give barnet personlig anerkendelse.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

Efterfølgende evaluering gav anledning til at vi indførte :

- Faste pladser med billede af hvert barn på bordet
- Gumletid/ stille tid i 7 minutter
- Piktogrammer ved håndvask
- Voksne ved hvert bord.
- Arbejde særskilt med selvhjulpethed under måltider.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

På vores forældrerådsmøder er der altid en orientering om hvilke pædagogiske emner der arbejdes med.

Vi har arbejdet med hvordan læringsmiljøet/ stemningen er i børnehaven om morgenen, her blev forældrerådet inddraget ved at bidrage med egne oplevelser.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har arbejdet med **børnesyn** og **skabelse af børnefællesskaber**, med udgangspunkt i børn i udsatte positioner, det er meget centralt i børnehusets hverdag, og dette genbesøger vi jævnligt.

Efter den nye organisering af resourcepædagoger har det været naturligt, men også en nødvendig proces at have fokus på hvordan vi bliver dygtigere til at skabe et læringsmiljø for alle, og hvordan vi sammen kan justere os til glæde for ALLE børn i børnehuset

Vi vil gerne arbejde med **overgangen fra vuggestue til børnehave**, hvilket bliver et fokusområde i den kommende tid.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

I børnehuset har der i længere tid været en god proces hvor der afholdes p-møder, stuemøder og trivselsmøder for personalet kontinuerligt. På p-møder foreligger der dagsorden der tager udgangspunkt i de pædagogiske emner vi sammen har sat fokus på. Vi arbejder med at komme i dybden med enkelte emner, og blive i processen indtil der foreligger en så stor mængde data at vi kan ændre på miljøet / tilgangen.

Der er fortsat stort behov for at justere i processer og holde fast i en kontinuerlig evalueringskultur.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Der er indskrevet ændringer i lærerplanen, der hvor der er arbejdet med temaet, hvor der har været igangsat observationer og hvor der er justeret på læringsmiljøet.

Der er kommet fokus på, og det er blevet mere naturligt for personalet at få nedskrevet læringshistorier, som kan bidrage med at uddybe de ændringer vi hen over perioden får lavet.

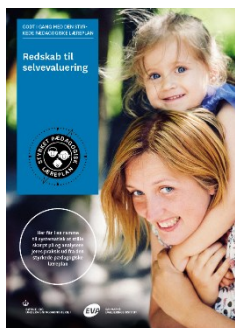
Der er indskrevet nye iagttagelser af læringsmiljøet som vi har fået øje på, og som vi ønsker at lave observationer, video eller børneinterview ud fra, for derefter at finde ud af om de skal ændres og i hvilken retning.

Vi er blevet nysgerrige på flg. områder

- Børnesyn
- børnefælleskaber
- Selvhjulpethed i garderoben
- Sprogudvikling og " selvsnak"

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC